

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: Srovnávací analýza výskytu *se* u sloves typu *morir(se)* apod.
Autorka práce: Jaroslav Srba
Vedoucí práce: PhDr. Jana Pešková, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce je přepracovanou verzí téhož tématu, které – jak jsem uvedla v přechozím posudku – je nesmírně obtížné; zároveň jsem konstatovala potenciál, který diplomand má k jeho zpracování. Mohu konstatovat, že důkladnější uchopení textu práce velmi prospělo a kvalitativně výsledek posunulo. Ráda bych zde proto opět zdůraznila, že zvolené téma je velice náročné zejména kvůli množství koncepcí a přístupů, jak vysvětlit funkce exponentu *se*. A opět opakuji, že autor zvolil náročnější cestu, jak celou problematiku představit: ne chronologickým shrnutím jednotlivých autorů, nýbrž přímou syntézou strukturovanou podle dílčích aspektů této problematiky. Nově zpracovaný je i závěr teoretické části, v němž autor objasňuje východiska pro část praktickou, přičemž jsou pro něj důležité rysy teličnosti/ateličnosti predikátu, kontextuální stránka výpovědi a povaha valenčního substantiva (předmětu u tranzitivních sloves, podmětu u netranzitivních).

Praktická část pak představuje analýzu korpusových dat, za jejíž cíl si autor stanoví ověřit "pravdivost teorií, uvedených v předešlé části" (str. 26) s tím, že se podrobněji věnuje vybraným slovesům. Oproti minulé verzi autor přidává další analýzy, podrobnější třídění dat a explicitnější závěry – úvahy nad zjištěnými cíli. K celé praktické části mám jednu velkou připomínku: zatímco v teoretické části si autor dokázal poradit s velice obtížným tématem, provést syntézu a nastínit dílčí problémy, které jakoby slibovaly, že budou zohledněny v korpusové analýze, v části praktické stále tápe – volba vzorku a pozorované dílčí jevy budí mnoho otázek.

První je, proč byla provedena analýza na slovese tranzitivním (*beber/beberse*), u něhož přítomnost prvku *se* je do značné míry ovlivněna i různými dalšími faktory jako impersonální konstrukcí či dativem etickým. Autor sice k tomuto dospívá, když je nucen tato použití vyloučit ze své analýzy – jaký má tedy potom smysl počítat jednotlivé výskyty? Dále autor dříve uvedl, že u tranzitivních sloves bude rozhodujícím sémantickým prvkem pro chápání teličnosti/ateličnosti valenčního substantivum ve funkci předmětu. Jak s tím tedy souvisí pozorování sémantické charakteristiky podmětu?

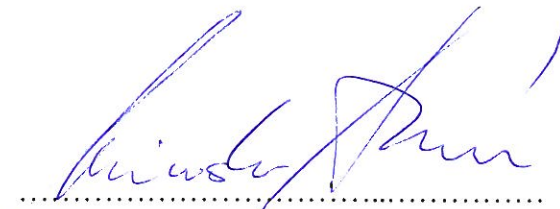
Naopak pozorování podmětu u sloves intransitivních (*caerse, morirse, atp.*) určité opodstatnění má, nicméně domnívám se, že pouze ve vztahu ke kontextu, který ovšem podrobněji u jednotlivých nálezů pozorován nebyl.

Dále není zcela jasné, z jakého důvodu jsou zohledňovány a porovnávány časy jako *presente* a *ndefinido*, tedy časy, které kvůli svým odlišným sémům teličnosti či ateličnosti budou přinášet rozdílné výsledky. Možná by bylo bývalo vhodnější zůstat u původně zadaného lexému *morir(se)* a prozkoumat všechny jeho časy a kontexty. Potom by některé autorovy vývody byly viděny v jiném světle, např. tvrzení, že *beberse la copa* označuje skutečnost telickou – viz *Europa se está bebiendo el alcohol del mundo* (Vanguardia).

Podobných nejasností lze najít celou řadu, prozrazují nepříliš pečlivě promyšlenou koncepci analýzy, což je vzhledem k porozumění tématu, které autor prokázal v teoretické části, velká škoda. Domnívám se, že způsob vedení analýzy nenabízí autorovi ten správný úhel pohledu, aby mohl dospět ke stanovenému cíli. Tím ovšem nijak nesnižují některé pečlivě vypořádané podrobnosti.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že Jaroslav Srba prokázal schopnost vytyčení cíle a přesné metody, jak tohoto cíle dosáhnout, jen částečně. Nicméně s ohledem na obtížnost tématu a vzhledem k jeho skvělé uchopení v části teoretické tuto práci s plnou zodpovědností doporučuji **k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 29. srpna 2017.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Miroslava Aurová', written over a horizontal dotted line.

Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.